

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ

*Світлична Т.І., доцент
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Діяльність будівельних підприємств впливає на розвиток економіки як регіонів так і держави в цілому.

В умовах становлення ринкових механізмів функціонування для підприємств будівельного комплексу надзвичайно актуальним є питання впровадження інноваційних основ їх розвитку. Останнє означає побудову особливої моделі перетворення наукових знань в інноваційні технології будівництва, а також впровадження інноваційних методів в організаційну, фінансову, управлінську та інші сфери діяльності будівельних підприємств.

На макрорівні інновації прийнято вважати «двигуном» і стимулом росту ефективності економіки будь-якої держави. На рівні підприємства впровадження інновацій обумовлює: оптимальне використання й ріст науково-технічного потенціалу даного підприємства; підтримку високих темпів розвитку й рівня прибутковості; зміцнення конкурентоспроможності виробленої продукції (товарів, робіт, послуг).

Дослідження з питань інноваційних основ функціонування підприємств, у тому числі й будівельних, викладені в роботах: Г.С. Гамідова, Г.А. Денісова, В.Г. Мединського, Т.А. Пушкар [1; 2; 4; 6] і ін.

Світовий досвід підтверджує, що інтенсивний розвиток інноваційних технологій і наукових розробок, оптимальний механізм їх фінансування, – у сукупності, прямо впливає на ефективність розвитку держави. Більше того, інноваційна модель розвитку закладає основи майбутнього даного держави у світовому економічному просторі.

Узагальнюючи численні дослідження з питань інновацій у будівництві [3; 5; 7], можна виділити такі основні причини кризи інноваційних основ розвитку будівельних підприємств України: обмеженість і малодоступність інформації щодо досвіду здійснення будівельних інноваційних проектів; відсутність управлінського персоналу відповідної до кваліфікації й вкрай низький рівень інноваційної свідомості працівників; порушення зв'язків між науковими організаціями й будівельними підприємствами; загрозливі обсяги зношеності фондів, техніки й технології будівельного виробництва та ін.

Формування й реалізація оптимальної моделі фінансування інноваційного розвитку будівельних підприємств здійснюється на основі відповідних механізмів. На думку автора, механізм фінансових відносин інноваційної моделі розвитку підприємств будівельного комплексу можна визначити як

сукупність форм, структур і засобів управління, які об'єднані загальною метою функціонування підприємств і враховують їх особливості, а саме: фази життєвого циклу, ситуацію зовнішнього оточення й фактичний стан ресурсного потенціалу.

Найбільш важливими шляхами досягнення ефективності дії даного механізму інноваційної моделі розвитку будівельних підприємств виступає розв'язання наступних актуальних питань: створення державної фінансової підтримки й стимулювання інноваційної діяльності будівельних підприємств (надання інвестиційно-податкового кредиту із сплати податку на прибуток, формування на конкурсних основах будівельних інноваційних проектів і державного замовлення, здешевлення банківських кредитів на здійснення інноваційних проектів); гармонізація правового поля функціонування венчурного капіталу як одного зі способів фінансування інноваційних проектів; зміцнення потенційних можливостей підприємства із акумулювання власних ресурсів для фінансування інновацій.

Дія основних елементів механізму фінансування інноваційної моделі розвитку підприємств будівельного комплексу несе в собі потенціал збільшення інноваційної активності в будівництві. Останнє обумовить збільшення обсягів будівельної продукції й, отже, буде сприяти росту якості й конкурентоспроможності будівельної продукції, збільшенню кількості робочих місць, поліпшенню умов праці й зменшенню шкідливого впливу на навколишнє середовище. Отриманий у такий спосіб економічний, соціальний ефект приведе до інтенсифікації інноваційної діяльності як на підприємствах будівельного комплексу України, так і в інших галузях економіки нашої держави.

Література:

1. Гамидов Г.С. Основы инноватики и инновационной деятельности / Г.С. Гамидов. – СПб: Политехника, 2000. – 323 с.
2. Денисов Г.А. Инновационная деятельность в строительном комплексе: организационно-экономический аспект / Г.А. Денисов // Экономика строительства. – 2003. – №7. – С. 2-19.
3. Збірник наукових статей за результатами XXI Міжнародного київського симпозіуму з наукознавства та науково-технічного прогнозування «Прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку: державна програма України та світовий досвід» 1-3 червня 2012 р. – Київ, 2012. – 65 с.
4. Медынский В.Г. Инновационный менеджмент: Учебник / В.Г. Медынский. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 295 с.
5. Назаров В. Государственная инновационная политика на региональном уровне / В. Назаров, Я. Ващук // Деловая Украина. – 1998. – № 44. – С. 5.
6. Пушкар Т.А. Формування інноваційної моделі розвитку будівельного комплексу Харківської області / Т.А. Пушкар // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Економічні проблеми інноваційно-структурних перетворень в Україні» 7-8 жовтня 2005 р. – Х.: Вид.-во ХНЕУ, 2005. – 193 с.

7. Рогожин П.С. Економіка будівельних організацій / П.С. Рогожин, А.Ф. Гойко. – К.: Видавничий дім «Скарби», 2001. – 448с.

ІННОВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Серьогіна Д.О., к.е.н.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Підвищення рівня соціально-економічного розвитку будь-якого міста багато в чому залежить від використання його потенціалу, в цих умовах підвищення рівня економічного розвитку підприємств міського господарства як складної системи, за рахунок застосування комплексу операційних технологій регулювання розвитку міст набуває ще більшої актуальності.

Історично окремі підсистеми в місті, такі як міська адміністрація, транспорт, охорона здоров'я, освіта, торгівля і багато інших намагаються самостійно вирішувати локальні проблеми. Однак, виходячи з того, що неможливо оптимізувати по локальних підсистемах всю систему нелінійної природи, слід враховувати безліч факторів.

Глобальні процеси – демографічні, використання ресурсів, забруднення навколишнього середовища – суть прояви загальності нелінійних закономірностей. Урбанізована територія, національний уряд, економічні процеси і міжнародна торгівля є складними системами і цілком характеризуються нелінійними процесами.

На Заході такий науково-практичний напрямок як логістика міської та комунальної сфери розвивається вже давно і відомий під назвою City logistics. Задачу обліку безлічі чинників можливо вирішити за умови принципів City logistics, виходячи з того, що логістичний підхід здатний скоординувати численні ланцюжки діяльності, мінімізувати витрати.

Анісімов А.Н. виділяє організацію роботи транспорту як основний містоутворюючий аспект і вважає очевидним той факт, що логістика тісно пов'язана зі структурою міста: транспортними мережами, зонами, вузлами, а також з екологією [1]. З практичної точки зору заслуговує увагу аналіз досвіду застосування логістичних принципів для організації управління міськими територіями у Фінляндії і Швеції та оцінка можливостей перейняття досвіду для України, Смирнова І. [4]. Жемалдінов Ф. досліджуючи потоки матеріалів, транспортних засобів, людей, енергії, фінансів, інформації в рамках міського господарства та його інфраструктури приходять до висновку про нерівномірність їх розподілу по територіях міст і необхідності застосування логістичних інструментів для вирішення зазначених проблем [3]. Васильєв А.А. у своїй роботі виділяє головну відмінність від існуючих постачальницько-виробничо-розподільчих систем логістичного підходу, у дослідженнях автора зазначено, що новизна такого підходу пояснюється інтеграцією різних сфер діяльності задля